

Posudek oponentky práce

Název práce:	Smrt celebrity a parasociální truchlení
Typ práce:	bakalářská
Hodnocení práce:	nedoporučuji k obhajobě
Oponentka práce:	PhDr. Helena Lipková, Ph.D
Řešitelka práce:	Markéta Pauzarová

1. Hodnotící kritéria práce a bodové ohodnocení

Obsahové posouzení práce (max. 70 bodů)

Aspekt práce	Vysvětlení	Body
<i>Kvalita shrnutí současného stavu poznání, používání odborné terminologie, zohlednění různých pohledů na téma práce</i>	Práce odkazuje na některé zásadní celosvětově uznávané autority v oblasti parasociálních vztahů a technologicky-zprostředkovaného truchlení. Použitá terminologie je v některých částech práce správně použita, většinou však BP napsána neakademickým, familiárním jazykem. V tomto kontextu je obtížné hodnotit použití odborné terminologie v celé komplexnosti.	4
<i>Definice cílů, výzkumná otázka a její zasazení do současného stavu poznání</i>	Cíle práce jsou v zadání jasně stanoveny. V práci jsou však splněny jen částečně, a to vč. komparace sociálních a tradičních médií viz níže.	3
<i>Metodologické zpracování výzkumné otázky, vysvětlení volby využitých metod s ohledem na výzkumnou otázku</i>	Studentka používá kombinaci více výzkumných metod. Analýza komentářů ze sociálních sítí je řádně zdůvodněna a je v souladu s cíli práce. Další použité metody jsou ve vztahu k cílům práce zcela nebo částečně sporné – viz níže. Chybí dokumentace některých provedených kroků výzkumu.	5
<i>Analýza, interpretace výsledků a formulace samostatných závěrů vč. zohlednění současného stavu poznání</i>	Postup analytických prací není dostatečně zdokumentován. Interpretace výsledků je zajímavá, nicméně na mnoha místech neodpovídá zjištěným skutečnostem.	8
<i>Invence, inovativní a původní přístup</i>	Práce je inovativní a věnuje se zajímavému, aktuálnímu tématu.	8
Počet bodů (obsah)		28

Formální posouzení práce (max. 30 bodů)

Aspekt práce	Vysvětlení	Body
<i>Formální struktura práce a návaznost kapitol</i>	Formální struktura práce a návaznost kapitol odpovídají požadavkům na BP.	10
<i>Aktuálnost zdrojů, korektní citování, cizojazyčné zdroje</i>	Studentka soustavně zaměňuje citace a parafráze, střídá citační styly. Cizojazyčné zdroje jsou v práci zastoupeny.	3
<i>Slohové zpracování a gramatická správnost</i>	Stylistika práce je pro daný typ závěrečné práce zcela nepřijatelná. Práce není napsána odborným jazykem, který se očekává v akademickém prostředí. Některé věty vůbec nedávají smysl. Některé části textu jsou zcela nesmyslně zřetězené. Text je také doplněn velkým množstvím nevhodných lidových rčení a citátů, které do akademické práce nepatří. V textu se objevují i gramatické chyby vč. chyb v interpunkci.	1
Počet bodů (forma)		14
CELKEM BODŮ		42

2. Komentář k hodnocení práce

Předložená BP se věnuje zajímavému tématu, které bývá bohužel často upozadřováno – tematice technologicky zprostředkovaného parasociálního truchlení nad úmrtím celebrity.

Na předložené práci pozitivně hodnotím výběr tématu, logickou strukturu celé práce, představení tématu parasociálního truchlení i snahu o triangulaci výzkumných metod. Předložený text považuji za obstojný základ, který po provedení potřebných úprav může dosáhnout na mnohem vyšší celkové hodnocení. Za tímto účelem předkládám následující komentáře a návrhy na zlepšení:

- Abstrakt: Abstrakt doporučuji přepsat a upravit tak, aby vyjadřoval skutečný obsah práce, a to v souladu se zadáním v SIS. V současné podobě nejen neodpovídá samotnému obsahu práce a jejímu zadání, ale je i matoucí a jeho vyznění může vyvolávat pochybnosti, proč je téma vůbec zpracováváno na ústavu se zaměřením na oblast informačních studií. Viz mmj: „Práce by měla přinést svěží pohled na prožívání smrti v kontextu parasociálních vztahů a měla by odpovědět na otázku, jestli se toto prožívání liší od truchlení nad smrtí blízké osoby.“
- Stávající text Úvodu by se více hodil do Předmluvy práce (např. zdůvodnění volby). V Úvodu by se měla studentka spíše zaměřit na zasazení celého tématu do kontextu informační vědy a jí sledovaných fenoménů a pak dále do teoretického zasazení práce do širšího kontextu. Nedoporučuji uvádět, co bude obsahem jednotlivých kapitol. Zcela doporučuji vypustit obecné proklamace typu „Jednotlivá témata jsou rozdělena do kapitol, které dovysvětlují další podkapitoly.“ (str. 10). Také doporučuji vynechat výrazně omezit množství citátů na začátku kapitol. V textu je nutné řetězit věty tak, aby na sebe logicky navazovaly a argumentačně se systematicky rozvíjely. Například není možné uvést: „*Jisté ale je to, že smrt je nevyhnutelným koncem každého života na Zemi. Dokazují to i průzkumy Českého statistického úřadu, který loni evidoval asi 120 tisíc úmrtí (ČSÚ, 2024)*“. Nutné je také vynechat neobdobné části textu jako např. na str. 10: „*Vzpomeňme jen pár, běžně používaných slovních spojení s tematikou smrti:*

čouhá mu parte z kapsy, všichni tam musíme, nevíš dne ani hodiny. Vždyť i havlíčkobrodská radnice má v průčelí kostlivce s kosou, na které je latinský nápis „Qua hora nescis“, neboli „Kterou hodinu nevíš“ nebo dále v textu přísloví „už se kácí v našem lese“ zde sedí víc, než kde jinde a člověk si uvědomuje, že smrt může přijít kdykoliv.“ I kdyby se tyto části objevovaly v původní Řičanově práci, do textu BP se nehodí a pro práci nemají v uvedené podobě žádný přínos.

Práce se také nevěnuje tematice komunikace smrti ve vztahu k citlivé a specifické skupině dětí, uvedené argumenty doporučuji nahradit jinými.

- Doporučuji omezit tematiku smrti a jejího zpracování na nezbytné minimum a důsledně pracovat s citacemi. V celé práci studentka pracuje velice chaoticky s parafrázemi, citacemi a citačními styly (str. 10, 11, 14, 16, ...). Všechny tyto aspekty je třeba opravit a sjednotit. U části věnované tematice smrti z pohledu jiných vědeckých specializací (např. psychologie, sociologie), doporučuji více používat citace, aby nedocházelo k nežádoucím posunům významu.
- Je nutné odstranit nelogické sekvence vět: př. „*Nikdo nevíme, jak samotný akt umírání probíhá. Nevíme, co je po smrti, a to nás děsí. Lidé se navíc dožívají čím dál tím vyššího věku a díky obrovskému medicínskému posunu se zvyšuje i věk úmrtí*“. Jaký má toto sdělení smysl pro text práce? Co z něj vyplývá?
- Parafráze je nutné upravit tak, aby dávaly smysl. Není například jasné, co chcete říct v části „*Výzkumnice Helena Kisvetrová a Jaroslava Králová stanovily několik kategorií, do kterých můžeme strach a úzkost ze smrti zařadit. Může jít tedy o: • život ohrožující nemoc, • prostředí, ve kterém se nemocný nachází, ...*“ Je pravděpodobné, že se nejedná o kategorie, do kterých zařazujeme strach a úzkost, ale spíše faktory, které prožívání strachu a úzkosti ze smrti ovlivňují. Podobných významových posunů je v práci velké množství.
- Příklady, které v textu uvádíte, musí být přiměřené a odpovídající. Doporučuji zvážit uvedení „boha“ (str. 16) jako příklad parasociálního vztahu. Pokud tak chcete učinit, doporučuji odvolat se na odborný zdroj, který toto použití zdůvodňuje.
- Pokud jsou v textu předloženy argumenty a posléze je uvedeno, že s nimi někteří odborníci nesouhlasí, je vhodné uvést i protiargumenty (Giles, str. 17).
- Je nutné provést stylistickou korekturu. Nutno odstranit/upravit např. „*naproti Jejímu veličenstvu*“, „*idioti*“, „*Jak už jsme si v dříve vysvětlili, sociální síť slouží lidem z velké části pro propojení mezi sebou, hledání nových přátel a sdílení svých životů, protože „co není vyfocené, jako by se nestalo*“, „*Šípova slova potvrzuje rok 1964, kdy Gott získává svého prvního – v té době ještě – Zlatého slavíka*“, „*Praktická část bakalářské práce se podívá na konkrétní příklady truchlení*“, „*Po prostudování teoretické části by měl být vytvořený komplexní rámec problematiky a neměl by být problém s pochopením silných emocí fanoušků při takové ztrátě*“, „*Autorka tedy nevybírala komentáře podle svého určení. Dále je potřeba uvést, že bakalářská práce obsahuje i vybrané komentáře, které autorka podrobněji rozebírá*“. „*Smutné smajlíky*“ doporučuji nahradit emotikony vyjadřujícími smutek.
- Pokud vyvozujete závěry, pak tak musíte činit korektním způsobem. Pokud se např. odkazujete na vyjádření k míře využívání internetu, nemůžete si je bez dalšího vztáhnout jen na sociální síť. Dále v textu, kde jsou prezentovány výsledky výzkumu, nelze vyjádření fanouška: „*Svět už nikdy nebude jaký byl do včerejšího večera*“ interpretovat tímto způsobem „*Autor zde píše, že svět se najednou, po smrti Gotta změní. Vnímá tak zpěváka jako natolik důležitou osobu, že jeho smrt má dopad na celý svět a na všechny lidi*“. Chyb tohoto typu je v textu mnohem více.
- Představení K. Gotta doporučuji omezit na jednu kratší kapitolu, vyhodit části textu, které nerozvíjejí téma práce. Upravit text tak, aby dával i z historického hlediska smysl (viz např. 27 – turné po Sovětském svazu nebyly v dané historické etapě pro osobnosti typu KG výjimečné). Text „*Jména následujících tří kapitol odkazují na názvy Gottových písní – nejedná se tedy o žádný autorčin záměr, jakkoliv se snažit o básnické projevení*“ – doporučuji zcela vyhodit.
- Není jasné, jaký je poukazovaný rozdíl mezi parasociálním smutkem a parasociálním truchlením v prostředí soc. sítí. Nutno vysvětlit.
- Z pohledu metodologické čistoty práce je nutno zapracovat na doplnění a zdůvodnění jednotlivých kroků výzkumu. Musí být patrné, proč byly k získání odpovědí na stanovené výzkumné otázky zvoleny právě předložené výzkumné metody. Není kupříkladu jasné, proč u mapování komentářů na sociálních sítích je striktně zohledňováno časové hledisko (prvotní informace o úmrtí), zatímco v dalších částech výzkumu časové hledisko zcela padá. Není také jasné, proč byly dotazníky rozesílány do cílové skupiny,

která – jak z výsledků vyplývá – z velké části vůbec nepatřila mezi fanoušky KG. Časový odstup je navíc tak velký, že je krajně nepravděpodobné, že by si účastníci realisticky pamatovali, jak danou událost prožívali (viz výzkumné studie na toto téma).

- U analytické části práce je žádoucí vysvětlit zvolenou metodu kódování.
- Ve výsledcích výzkumu je potřeba širěji rozebrat zmiňované odlišnosti sociálních a tradičních médií ve vztahu k tématu.
- Rozhodně doporučuji vynechat nepodložená, nepravdivě řetězená a chaoticky seskládaná tvrzení typu „*Nechceme se o ní nijak bavit a o nám blízké umírající se častokrát ani neumíme postarat. Posíláme je do specializovaných center, nebo si domlouváme asistentku, která nám s těžkou situací pomůže. Průzkumy ale prokázaly, že lidem v terminálním stádiu takové podmínky nevyhovují.*“ Opět je nutno se varovat chyb při interpretaci výsledků viz např. „*Analýza dat z dotazníkového šetření potom upřesnila, že lidé si často ani truchlení nepřipouští. Tvrdí, že je Gottova smrt nezasáhla, ale přesto o ní hovořili s blízkými, nebo si pouštěli jeho písně.*“

3. Otázky či tematické okruhy k obhajobě

Prosím o reakci na výše uvedené komentáře.

Co znamená odkaz na OpenAI v seznamu literatury? K čemu byl OpenAI použit?

Jak byly v rozhovorech s novináři zpracovány etické aspekty práce př. informované souhlasy?

4. Závěrečné zhodnocení

Práci **nedoporučuji** k obhajobě.

V Praze dne 12.8.2024

PhDr. Helena Lipková, Ph.D.

jméno a příjmení zhotovitelky posudku

Tabulka k hodnocení práce

Bodový zisk za práci	Hodnocení
83 až 100 bodů	Výborně (1)
66 až 82 bodů	Velmi dobře (2)
50 až 65 bodů	Dobře (3)
49 bodů a méně	Neprospěl/a, nedoporučeno k obhajobě